

מיכתבים

הוא אלפרד גולץ — אלפרד גולץ
דן רוזן, תל אביב

תשלום חוב

על יחס אנושי לנהג בצרה («גם זה זמנך», העולם הזה 15.6.88).

מדי פעם אני משתכנע מחדש, כי בכל זאת, יש סדר בעולם. כך ארע לי גם השבוע, כאשר קראתי את הקטע על בעלה של דניאלה שמי, שנחלץ לסייע, באישוּר־לילה, לנהג עותי שנתקע עם מכוניתו בלב תל־אביב.

הוא בוודאי לא ידע על כך, אבל בזאת הוא שילם חוב שאני חב זה 20 שנה לכמה צעירים ערביים מהכפר שווייכה, המצוי כמה קילומטרים צפונית לטול־כרם.

ביום שבת אחד של 1968 נסעתי בכביש הצר המוביל מטול־כרם צפונה, ביחד עם אשתי ושני ילדיי, בחיפוש אחר קרית אתח, ששם קרוותיה יצא באותם ימים לפניה. במכוונת שווייכה עמדה המכונית, אפילו שהיתה פאלקון אמריקאית, מלכת (אני מתכוון, מנסוע).

משך שעה ארוכה קיוונו שיעבור איזה רכב שלפחות ינסה לרחוף אותנו או משהו, מה, שכמובן, לא קרה באותו כביש צדדי ושומם למדי ואז יצאו, לפתע, שלושה צעירים מן הבית שבשולי הכפר והציעו לי הצעה פשוטה: בוא, נרחוף ביחד את האוטו לטול־כרם, למוסך.

וכך היה. בחום היום הם צעדו עימי לטול־כרם, רוחפים את הפאלקון הישר למוסך, שבו תוקן עד מהרה מה שהיה צריך לתקן.

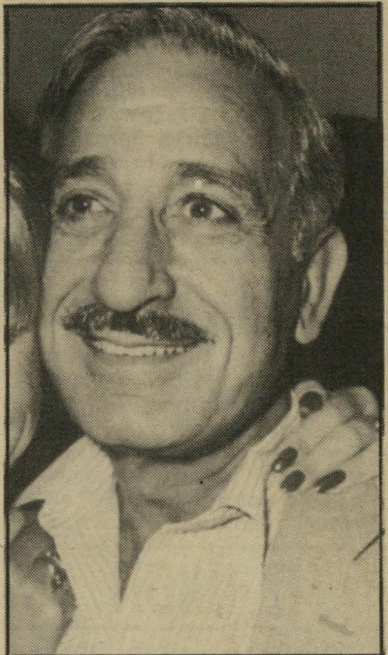
דוד שטרן, אבן־הודרה

הגואל מן השכונה

על תושביה של שכונה מיזרח תל־אביבית («אבא מת בשקט», «אנשים», העולם הזה 15.6.88).

אני מוחה בכל תוקף על המשתמע מן הכתבה על מותו של אבי אשת־העסקים, המתגוררת בחווילת־פאר בסביון.

אפשר לחשוב כי יש בכך משום אי־יכבוד אב שאותה גברת נתנה לאביה לגור בשכונת מונטיפיורי שבשוליה המזרחיים של תל־אביב.

יוצא־שכונת הגואל
רק לשם דוגמה

ואולי דווקא ביקש האב לגור בשכונה זאת, שבה היו וחיים לפחות שני דורות של יהודים טובים ונכבדים?

אחר מהם, רק לשם דוגמה, הוא תל־אלוף (מיל') דויד ("גואלי") הגואל, מי שהיה מושל הגדה המערבית, מנכ"ל מישר־האנרגיה, יו"ר מועצת־המנהלים של חברת־החשמל וכו' וכו'.
דויד ברדה, תל־אביב

מה שבטוח. ביטוח

על שכיחותן של שגיאות־דפוס («תשקיף», העולם הזה 15.6.88).

מי שאמר "טול קורה מבין עיניך" ידע מה שאמר. מה למדור השקף כי ילין על עיריית חיפה שכחור שהוצא מטעמה נפלה שגיאת־דפוס ושמו של אלכסנדר זייד, השומר משיד־אברק, נשתבש לאלכסנדר זיית.

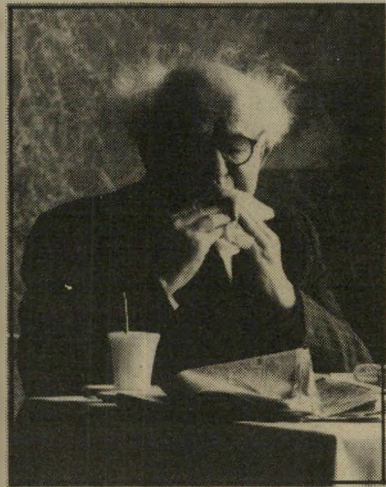
הלא באותו מדור, באותו גליון, נקרא המנכ"ל היוצא של חברת־הביטוח הסנה, ששמו בישראל

וגם שהייתי שלי היתה קשורה במישפתת דייין. זה היה צירוף־מיקרים מוזר.

זה היה כך: לקראת החגים, בסתיו 1959, החי לטנו לבחור ביעל דייין כבאשת־השנה תש"ז. יעל הצעירה עוררה אז סערה במדינה כאשר פירסמה את סיפורה הראשון, פנים חדשות במראה, שאותו כתבה נשפה האנגלית דווקא. ראיונו בה סמל לבעיית הדור השלישי — לעומת סבה, חברת הכנסת שמואל דייין, ואביה, הרמטכ"ל־בריונס משה דייין.

בתום עבודת־ההכנה לכתבה, ביקשתי להתייחס בדרך נמשך כמה ימים כדי לכתוב אותה סופית,

דויד בן־גוריון בארוחת־בוקר
באותו הבית, באותו היום

ובחרתי במקום האהוב עלי: בית־המלון פונס כהר־כנען, ליד צפת. כשהגעתי לשם קרצה לי בעלת־המקום בעינה ואמרה: «אני יודעת לשם מה באתם» הסתבר כי גם דויד בן־גוריון בא לשם, יחד עם פולה אשתו. הוא ניהל משם את מערכת־הבהירות לכנסת הרביעית.

בן־גוריון ואני לא דיברנו זה עם זה, מפני שתיגע את העולם הזה והתייחס אליו רק כשם «השבועון המסויים». כפי שאנחנו יודעים כיום, הוא התיר את הפעלת שרות־הביטוחו נגדנו, נוסף על הטלת חרם כלכלי ופוליטי מוחלט על השבועון.

למחרת בואי, ביום הרביעי בנוקר, אחרי שאכז לנו ארוחת־בוקר ליד שני שולחנות סמוכים, כשבן־גוריון מעלעל בכל עיתונ־הבוקר במהירות, הדליף לי אחר המלצרים שגליון העולם הזה מוגח על מיסתו של הזקן — שעות רבות לפני שעות־הגליון מגיעים לצפת. נראה כי קיבל את העותק במיטלות מיוחדות.

בעוד שבן־גוריון לא הפריע לי להתרכז בכתיבת הכתבה, עשתה זאת פולה, אשתו, שעמיה הייתי בדידות. היא ארבה לי אחרי ארוחת־הבוקר, קר, וגילגלה עימי שיחה במשך שעות. מכיוון ששמעה מפי שאני כותב משהו על יעל דייין, שפכה עליה קיתונות של רוחני. היא שנאה את יעל, אהבה את רות דייין וביקרה קשה את עיסוקי האהבים של משה דייין. לא יכולתי או לנחש שבי אותו היום עצמו עסק בן־גוריון בחיבור מיכתב, שכל־כולו עוסק בעניינים האינטימיים של דייין, בדיטפוחו.

את חליפת־המיכתבים פירסמנו, בסוף, אחרי גירושה של רות משה.

בשבילי י' משמעות לתאריך, וגם למקום. כי שהייתי יחד עם בן־גוריון באותו הבית באותו היום,

הגליון האחרון של העולם הזה. שהופיע ביום ג' בערב, נשא את כותרת־השער: «ילדת בראזיל — הביתה».

רק זמרים אחרי הופעת הגליון קיבלו בית־המישפט הגבוה לצדק את החלטתו המרעישת להחזיר את ברונקה־קרוליין להוריה הביולוגיים כבראילון.

כמה קוראים שאלו אותי לאחר־מכן: איך ידעתי את האם השיפטים הרליפו לכם מודע מוקדם לא היתה כאן נבואה, וגם לא הרלפה פסולה. מסקנת העולם הזה נבעה מן החקירה המישפטית שערכה אילנה אלוך, הכתבת שלנו לענייני־מישפט. היא ברקה את הפסיקה הקודמת, בחנה את התקדימים, והגיעה למסקנה שלא תהיה לשופטים העליונים כל ברירה אלא לפסוק כפי שאכן פסקו.

זהו אחד היתרונות הנובעים מכך שהכתבת

שער הגליון הקודם
לא נבואה, לא הרלפה

לענייני־מישפט אינה רק עיתונאית, אלא גם מישפטנית מוסמכת.

פגישה על הר־כנען

המזנון של רב רימה בגליון האחרון, שבו התייחס גם לפרשת־האהבים של משה דייין עם אשתו־דאוד של רימה, הרסה מור, העלה אצלנו זיכרונות רבים.

חליפת־המיכתבים פוקחת־העיניים בין דויד בן־גוריון ורימה, על פרשת אוריה החיתי, היתה כירינו כבר בסוף שנות ה־50. רב רימה עצמו מסר אותה לנו, להבנת הרברים.

לא פירסמנו או את המיטכים, אף שהיו בגדר סקופ עולמי. נבענו מכך הן מפני שרימה ביקש זאת, הן על פי בקשתה של רות דייין, שלא רצתה שמישפחתה תיפגע. המיטכים היו גנוזים אצלנו במשך שנים רבות.

יש לנו קשר מוזר למיכתבים אלה. מיכתבו הגדול של בן־גוריון נושא את התאריך וסעיף־המקום: «הר־כנען, 19.9.59». כל המיכתב כתוב בכתיב־יד.

בשבילי י' משמעות לתאריך, וגם למקום. כי שהייתי יחד עם בן־גוריון באותו הבית באותו היום,

נשים בשלות מאוד

על מראן של נשים בגיל מסויים (העולם הזה 15.6.88).

מזל טוב! העולם הזה גילה שאנחנו, הנשים הבשלות (מה שנקרא בלשון המרושעים נשים מבוגרות), מראינו עדיין איתנו.

כך החליט העולם הזה, במרור אנושים. כי אמה של השחקנית קרולין לנגפורד נראית, כמו אחותה, ובמדור לילוח ישראל, כי אמה של שירלי ברנר בת ה־14 נראית «כמו חברתה».

ואני יודעת זאת מוזמן. אנחנו, הנשים בנות ה־40, 45, נראות טוב. טוב מאוד. מרים חזן, ירושלים

הגיבור האמיתי

על הגדרות קדומות לגיבורים («יומן אישי», העולם הזה 25.5.88 והלאה).

אני מצטער שעלי לנתן אשלויות כאילו חז"לינו היו כולם עדיני־נפש, טוב־לב, אלטי רואיטים ומי יודע מה עוד. נכון שהיו ביניהם כאלה שהגדרו גיבור אחר העושה שונאו אוהבו, אבל היו גם כאלה שניסחו בהקשר זה הגדרה הרבה יותר כוחנית.

וכך כתוב במישנה (כמסכת קידושין):

«איוהו גיבור? כל שתבריו מתיראין ממנו מפני גבורתו» ראוּבֵן שֶׁנֶקֶר, תל־אביב

יופי מקומי

על ייחוד נוסף של דוגמנית צעירה («הילדה הכי יפה בגן», «לילות ישראל», העולם הזה 8.6.88).

נכון שאלונה פרידמן שלנו (הדוגמנית המשגי עת בבגדי־העור, המושכת את חברה משולחן הביליארד בסטי־הפירסומת שבו היא משתפת) היתה הילדה הכי יפה בגן, בבית־הספר, בתיכון ותהיה כזאת גם בצבא, אבל בנוסף לכל זה חייבים להזכיר גם כי היא הילדה הכי יפה בכפר־סבא. אריה לוי, כפר־סבא

מיכתבים למערכת

העולם הזה שומר לעצמו את הזכות לערוך מיכתבי קוראים מסיבות לשוניות, משפטי שיות או טכניות.

כתובת המערכת

קוראים המבקשים לכתוב למערכת העולם הזה מתבקשים לדייק בכתובת המערכת: רחוב גורדון 3, תל־אביב, מיקוד — 63458.

בשעת הצורך ניתן גם לפנות בט"ל לפון — 232262 (03), בפקסימיליה — 245242*3*972. מזוני 2009, ובטלסק RMYM IL 341667 —

על הרבש ועל העוקף

שבוע לאחר שהוכתר בטלוויזיה חתן הלשון העברית, במיסגרת התחרות עברית שפנה יפה. שבה דובר בהרחבה על חידושי לשון, מותר להזכיר חידושי־לשון משעשע, שאותו טבע, בשעתו, אחר מגדולי המשוררים העבריים, אברהם שלונסקי.

וכך רוח בגליון העולם הזה שהופיע השבוע לפני 25 שנה:

● השבוע הוסיף אברהם שלונסקי מונח חדש לשפה העברית. אחרי שמבקר, שנחשב בעיני שלונסקי מאז ומתמיד כמוכשר ביותר, מירסם סידרת רשימות־ביקורת קטלניות ביותר על שלונסקי, לא התאפק זה והעניק לאותו מבקר תואר חדש, שאמנם לא התעלם מדעתו הראשונית של שלונסקי על המבקר, אבל גם הביע את דעתו המ־עודכנת עליו.

התואר החדש, שהעניק שלונסקי למבקר האהוד והמאוס עליו גם יחד: מוכשרלטן.